

Stockholm 2017-11-20

SACO

Remissvar: Legitimation för hälso- och sjukvårdskuratorer, Ds 2017:39.

Sveriges Psykologförbund har beretts möjlighet att lämna yttrande över ovanstående promemoria. Förslaget i promemorian är att legitimation införs för yrkesgruppen kuratorer verksamma inom hälso-och sjukvården. Yrkestiteln föreslås vara hälso-och sjukvårdskurator. Hälso-och sjukvårdskuratorsexamen ska krävas för att få legitimation. Behörig att söka utbildning som leder till hälso- och sjukvårdsexamen, i sin tur, är den som avlagt socionomexamen eller motsvarande. Vi vill lämna följande synpunkter.

Sveriges Psykologförbund välkomnar en legitimationsgrundande yrkesexamen för kuratorer. Sveriges Psykologförbund förordar att svensk hälso- och sjukvård vilar på en biopsykosocial omvårdnadsmodell. Vi anser att det sociala arbetet bör vara en integrerad del i hälso- och sjukvården också i den mening att det kompletterar andra kompetenser och ansvarsområde hos andra professioner. Det är därför angeläget att kuratorns sociala arbete får erforderlig kvalitetssäkring och statlig kontroll i hälso- och sjukvården något som också väl belyses av följande citat från promemorian: ”patienten har rätt att känna sig säker och trygg i att kuratorn har tillräcklig kompetens och är lämplig att utöva yrket samt att samhället tar på sig ett ansvar för att så långt det är möjligt säkra att så är fallet. Att införa ett legitimationskrav är ett viktigt led i att ta det ansvaret.”

Vi har följande synpunkt avseende föreslagna övergångsregler. Där anges möjligheten för kuratorer med yrkeserfarenhet att före den 1 januari 2024 kunna ansöka om legitimation, utan att först skaffa den nya hälso- och sjukvårdsexamen. Detta föreslås kunna ske på två sätt: antingen mot bakgrund av verksamhet som kurator inom hälso- och sjukvården i minst fem år, eller mot bakgrund av verksamhet som kurator inom hälso- och sjukvården i minst två år i kombination med "relevant vidareutbildning".

Det är formuleringen kring "relevant vidareutbildning" som vi föreslår ska ändras alternativt förtydligas. Denna formulering återkommer även i promemorian, se exempelvis sid. 1, 12, 37, 38. Ordalydelsen menar vi är för allmänt hållen. På sidan 41 i rubricerad promemoria anges med tanke på att en ny yrkesexamen ska ligga till grund för en yrkeslegitimation: "Kompetensen hos hälso- och sjukvårdskuratorerna kan därmed bättre anpassas till yrket och bli mer nationellt likformig". Vi är helt ense om vikten av att det verksamhetsfält som är knutet till en yrkeslegitimation är enhetligt; i detta fall måste denna enhetlighet väsentligen kopplas till verksamhetsfältet socialt arbete.

I Socialstyrelsens rapport "Legitimation för kuratorer inom hälso- och sjukvård" från 2014, sidan 44, under rubriken "Övergångsregler för socialt arbete i hälso- och sjukvård", står:

"Yrkesverksamma kuratorer med socionomexamen som har kortare tid än fem år i yrket som kurator inom hälso- och sjukvården föreslås få legitimation om de har

- fullgjord socionomexamen och vid ikraftträdandet fullgjord magisterexamen 30 hp i socialt arbete, socialmedicin eller vårdvetenskap, eller
- fullgjord socionomexamen och vid ikraftträdandet genomgången steg 1 i psykoterapeututbildning."

Psykologförbundet var då negativt till denna utformning av övergångsreglerna i det att förslaget inte heller tillräckligt tydligt knöt vidareutbildningen till socialt arbete.

Det som i citatet benämns "steg 1 i psykoterapeututbildning" avser, som vi förstår det, "basutbildning i psykoterapi" eller "grundläggande psykoterapiutbildning". Utifrån otydligheten i vad som avses med "relevant vidareutbildning" ser vi en risk i att Socialstyrelsens tidigare skrivning kommer att få genomslag i vad den relevanta vidareutbildningen ska innehålla, då specifikt basutbildning i psykoterapi.

Psykoterapi och socialt arbete är två väl åtskilda professionsområden. Psykoterapeut är ett yrke, hälso- och sjukvårdskurator ett annat. För att en legitimation som kurator ska stå för en "enhetlig kompetens", är det viktigt att även de som ansöker om legitimation via övergångsregler med hänvisning till relevant vidareutbildning, är förankrade i socialt arbete, och inte i en basutbildning i psykoterapi eller annan utbildning som i alltför hög grad avviker från verksamhetsfältet.

Vårt förslag är därför att övergångsreglerna, p 2. får följande lydelse:

2. verksamhet som kurator inom hälso- och sjukvården i minst två år och vidareutbildning inom socialt arbete.

Bortsett från ovanstående synpunkt gällande övergångsreglerna, ställer sig Sveriges Psykologförbund bakom förslaget till legitimation för hälso- och sjukvårdskurator.

Sveriges Psykologförbund

Ulrika Edwinson
Förbundsdirektör

Martin Björklind
Professionsstrateg